

Frantzia Ország.

Folytatása azon nevezetes Levélnek, mellyet e' folyó Hónapnak 13-dikán küldött a' Király a' Nemzet-Gyűlésébe.

Nem lehetett semmi kétségem végtére, a' Nép' kívánsága felől, úgymint a' melly egyszerre ki - nyilatkoztatta magát, az Urak' munkájához való ragaszkodás, és a' *Monarchiai* Igazgatásnak fenn - maradását tárgyazó hajlandóság által. Elfogadom annakokáért a' Konstitutziót. Rajta leszek annak belső meg - maradásán, oltalmazni fogom a' külső ostromok ellen, 's elő - vezzem annak végre - hajtására mind azon eszközöket, a' mellyeket önnön maga ad az (a' Konstitutzió) nékem kezembe.

Minekutánna értésemre lett, hogy a' Népnek leg nagyobb része ragaszkodik a' Konstitutzióhoz: jelentem, hogy én nem kívánom többé használni azt a' segítséget, mellyet kértem ebben a' dologban, 's mivel senkinek sem vagyok én másnak köteles számadással, hanem tsupán csak a' Nemzetnek: tehát nints is jussa senkinek a' panaszkodásra, a' midőn én magam mondtam le a' segítségről.

Vétenék azonban az igaz - mondóság ellen, ha azt mondanám, hogy én, a' végre hajtásnak, és ki - szolgáltatásnak eszközeiben egész mértékben találtam azt az erőt, melly szükséges volna azoknak meg - indítására, és az *Eggységnek*, ezen nagy Birodalomnak minden részeiben való fenn - tartására; de mivel sokfelé oszolnak még most az ezen tárgyról való vélekedések: meg egygyezem benne, hogy a' tapasztalás maradjon annak Birájául. Ha jól fogok én, a' nékem által - adott eszközökkel élni: úgy senki sem vethet nékem semmit szememre, és a' Nemzet, a' mellynek javát kellek egyedül való sinór - mértékül

D d

tar.

tartani, olly módon fogja magát ki nyilatkoztatni, a' mint ki szabta a' Konstitutió.

De fő kötelességünk, hogy a' szabadságnak meg erősödéséért, a' Konstitutiónak állandóságáért, és minden *Frantziának* személyes bődoltságáért; minden erönket egyesítsük, a' Törvények eránt való tiszteletnek, a' jó rend' helyreállításának, 's minden Polgárok' egyesülésének elzközlésére.

Ma, a' midön tökéletessen végre hajtattott már a' Konstitutió, az ugyan azon Törvények alatt élő *Frantziák* tsupán azokat tarthatják Ellenségeknak, a' kik meg rontják a' Konstitutiót. Az egyenetlenség, és függetlenség: ezek egyedül a' mi közönséges ellenségeink. Tellyes erőmmel ellenek fogok én ezeknek állani. Szükség, hogy az Urak, 's utánnok Következőik nékem segítséggel legyenek. A' Törvény nem akar a' vélekedéseken (értelmeken) uralkodni, 's mind azokat általma alá veszi, valakik a' magok tselekedeteikre nézve alája vetik néki magokat. Azokat, kikkel az üldözésektől, és nyughatatlanokdásoktól való félelem el hagyatta Hazájokat, bizonyosokká kell tenni a' felől, hogy vizza-térésekkel bátorságot és tsendességet találnak. És hogy minden ellenségeskedés számkivettessen; a' gonosz, melly rend szerént való következése szokott lenni egy nagy Revoluzciónak, meg akadályoztathasson; 's a' Törvény mátol fogva el kezdődjön tökéletessen végre hajtani: felejtsünk el minden meg-történteket, 's minden pereknek, és törvényszéki vizsgálásoknak, mellyeket tsupán a' Revoluzió' történetei okoztak, egy közönséges öfsze-békellés által szakasszuk végét.

Azokról nem is szóllok itten, a' kik, az én hozzám való hajladóságból tselekedték, a' mit tselekedtek: mert vallyon büntetésre méltóknak találhatnák e' ezeket az Urak? — A' mi azokat illeti, kik olly vétkekért fogattak el, mellyekben
én

én, Személyes meg-bántatásomat találhatnám: azokra nézve is érzem magamban, hogy én minden *Frantziáknak* Királya vagyok

Páris, Sept. 13 dikán
1791. esztend.

Lajos.

Utól-írá. Úgy ítéltem Uraim, hogy a' Nemzet' Képviselői között, 's éppen azon helyen szükség énnékem nyilvánvaló jelentést tennem a' Konstitutióznak el-fogadása eránt, a' hol vette a' Konstitutió a' maga lételet. Holnap délben tehát a' Nemzet-Gyűlésébe fogok menni.

Ezen Levélnek fel-olvastatása alatt, nagy halgatás volt a' Gyűlésben; annak végződését pedig közönséges örömmel többszöri kinyilatkoztatásai váltották fel.

A' Király' kívánságához képest, következőképp terjesztett *Fayette* Úr, meg-határozás végett az Ország-Gyűlése eleibe:

1.) Hogy mind azon Személyeket, kik a' Királynak el-útazása végett, fogva, avagy per alatt vagynak, haladék nélkül fel kell a' fogság és per alól szabadítani.

2.) Hogy a' Konstitutióban dolgozott Deputáció, a' vétkekre ügyelő Deputációval egyetértőleg, a' Revolúció' dolgában kezdődött minden pereknek félbe-szakasztása eránt egy végzést terjesszen, a' következő napi ülésnek kezdetével a' Gyűlés eleibe.

3.) Az eránt is végzést kell más nap hozni, hogy az Országból való ki-mehetésnek, 's abba való bé-jöhetésnek a' Konstitutió által megállított szabadsága fel oldoztasson azon kötelek alól, mellyekkel azért szorítottatott volt az meg, mivelhogy az akkori idő' környúl-állásai úgy hozták magokkal.

Ezen elő-adott 3 feltételeket, köz akarattal Végzésekké tette a' Gyűlés.

D d 2

E'

E' meg lévén, azt terjesztette *Goupil* Úr a' Gyűlés eleibe, hogy nevezzék ki 60 Személyeket a' maga Tagjai közzül, 's küldje azokat a' Királyhoz; ő Felsége eránt viseltető háládatosságának ki nyilatkoztatására. Ezen feltételre is reá állott a' Gyűlés. Mindnyájan kívánczoktak Deputátusoknak, a' Nemzet - Gyűlése' Tagjai.

Nem tsak a' Nemzet - Gyűlése' Palotájában mutatta magát ez nap az öröm, és vigasság: ki - hatottak ezek annak falai közzül az egész V á r o s b a. Estvére kelve, ki vetkeztek tartós gyásfzokból *Páris'* úttzái — meg lévén világosúvo minden házak.

Más nap, úgymint Sept: 14-dikén, jelentést tett a' Gyűlés előtt *Chapelliere* Úr, a' fellyebb említett Deputátzió' nevében: hogy a' Király nagy indulattal, 's belső meg - elégedésének ki nyilatkoztatásával fogadta azt; nem papirosról válaszolt; 's ugyan azért szívének szabad belső érzéseit fejezte ki feleletében. Különöffen említette *Chapelliere* Úr, ezen szavait a' Királynak: „*Most állott elő az a' szempillantás, mellyben Egyed kell lennünk mindnyájunknak.*“

„Midőn a' Királyné, kézen fogva vivén két Magzatjait, meg jelent volna a' Szálában: így szollott a' Király: „*A' Királyné, 's az én Magzatim is éppen azzal a' meg elégedéssel vagynak mint én.*“ Maga a' Királyné is bizonyította ezt, illy maga ki - nyilatkoztatásával, hogy ő is tellyes erejéből fogja eszközteni a' Konstitutióznak végre hajtatását.“ — Ezen Jelentés tételt nagy örömmel vette a' Gyűlés. — Tizenkettődfél órakor indúlt meg a' Király, a' Királynéval, a' Kir. Familiával, 's Ministereivel együtt az Ország Gyűlése palotája felé. Kerengőssen intézte útját a' Városon kerefztül. Valamerre ment, mindenütt örömkialtások egyesültek a' Katonai Musikával. Midőn közelgetett volna a' Gyűlés palotájához: elibe küldetett ő Felségének 60 Tagokból álló Követ-ség.

ség. Bé érkezvén a' Király a' Gyülésbe, le ült az Elölülő' jobbjá felől; a' Királyné pedig a' Királyi Familiával együtt egy orátori székbe nem mesze a' Királyhoz. Nagy halgatás lön. A' Király így szollott:

Uraim!

„A' Konstitutziónak el-fogadása eránt tegnap napon tett jelentésemnek meg-erősítésére jöttem ide. Ehez képest esküszöm, hogy én a' Nemzethez, és a' Törvényhez hív leszek, 's minden Hatalmat, mellyet vettem, fogok fordítani a' Constituens Nemzet-Gyülése által el-végzett Konstitutziónak fenn tartására, és a' Törvényeknek teljesíttetésére.“

Éllyen a' Király kiáltások váltották fel ezen szavait a' Királynak.

Igy folytatta továbbá ő Felsége a' maga Beszédét:

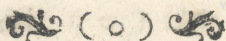
„Bártsak ez a' nagy idő-pont, a' békeesség, 's eggyesség' helyre-állásának is idő-pontja, 's a' Nép' javának, és az Ország' boldogságának záloga lehetne!“

Ekként szólván, alája irta magát ő Felsége a' Konstitutzio' Summájának.

Öröm kiáltások töltötték bé ekkor újra a' Nemzet-Gyülése' Palotáját, 's a' Király igen nagy meg-indulásban láttatott lenni.

A' Gyülés' Elöljárójának e' volt a' felelete — valóban igen fontos, és hathatós felelete — a' Király' Beszédére:

„A' hosszas vissza-élések, mellyek győzedelmeskedtek vala a' leg jobb Királyoknak érzéseiken, 's a' mellyek mindenkor alatonították volna a' Királyi Szék' nagyságát, el-nyomták Frantzia Országot. A' Nemzet-Gyülése, mellyre bizta a' Nép a' maga kívánságait, jussait, és hatalmát, el-törölvén minden vissza-éléseket, erős fundamen-
tom-

tomra helyhette a' köz boldogságot. Felséges Úr! a' mit ezen Gyűlés végezett, meg-erössített az, a' Nemzet' szava által. Bizonyítja ennek közönségesen lett helybe - hagyatását az, hogy az egész Országnak szeleffen ki-terjedő minden részeiben kifogás nélkül végre hajtatik. Semmivé teszi ez, azoknak erőtelen törekedéseiket, kiket sok ideig meg vakított, a' Nemzet' akaratjával való meg-nem elégedés, hogy ne láthatnák a' nagok javát; 's ígéretet nyújt Felségednek az eránt, hogy már most nem hiába fog járadozni a' Frantziák' javának munkálódásában.

Valamit csak kívánhatott a' Nemzet-Gyűlése, meg lett immár, ezen az örökre fenn maradandó emlékeztető napon, melyen Felséged, mindeneknek hallottára kötelezte magát a' Gyűlés' kebelében, a' Konstitutzió szerént való Kir. Meltóságnak volta-képpen való el fogadására. A' Frantziáknak Felségedhez víveltető szeretete és bizodalma az, melly a' Vildg' leg szebb Koronájához való ditsősséges, és tiszta Just adja Felségednek; 's ennek bírsa eránt bátorságossá teszi Felségedet: egy szabadon végzett Konstitutziónak el-enyészhetetlen méltósága; eggy olly Népnak le-tsepülhetetlen ereje, melly méltónak érzette magát a' szabadságra, 's végre eggy olly nagy Nemzetnek, minémű a' Frantzia Nemzet, az örökös Monarchiára leendő mindenkori szüksége.

„Minekutánna Felséged azt ígérte, hogy a' Konstitutzió' kiszolgáltatása minéműségének meg-ítélését a' tapasztalástól függesztvén fel, fenn-tartja az Országon belől maga valóságában a' Konstitutziót; 's azt minden külső meg támadások ellen védelmezni fogja: már így kívülről semmitől se tarthat *) a' maga jussainak helyes vól-

*) Némellyek nem akarják ezt hinni azon okon, mivel a' Tsászar, 's a' Prussziai Király valóság-

vóltában; erejének, és bátorságának érzésében; 's Felséged' hív egygyütt munkálódásában bizó Nemzet: 's tsendes állhatatossága által elközölni fogja a' belső ki-szolgáltatásnak szerentsés előmenetelét."

„Felséged előtt méltán nagy, nekünk valóban kedves, a' mi Historiáinkban pedig örökre ditsőséges fog lenni, ezen újjá születésnek idő-pontja; melly az Országnak Polgárokát ad; Hazát a' *Frantzidknak*; Felségednek, mint Királynak, új nagy, és ditső titulust; mint Embert pedig, új gyönyörűségeknek tartós érzésével bódolgítja."

Ezen Beszédnek végződésével, fel kelt a' Király ülő helyéből, 's vissza indult a' maga Palotájába, hová az egész Gyűlés el kísérte. — Ez napon, még nagyobb mértékben mutatta repeső örömet *Páris Városa*, mint az ez előtt való nap is. Estvére kelve, újra meg vólt az egész Város világosítva. — Örvendező indulatok közt tartotta Sept. 15-dikén is a' maga ülését a' Nemz. Gyűlése, 's a' Királyt meg kérte, hogy Sept. 18-dikán hirdettesse ki ő Felsége, innepi jeles tzeremoniával a' Konstitutiót, 's minél előbb az Ország' 83 Osztályainak minden fő Városaiban is. Az eránt is végzést hozott a' Gyűlés, hogy mind azon személlyek, kik a' szoptató Dajkák' béreknek meg nem fizetéseért vóltak fogva, szabadon bocsáttassanak, 's a' közönséges Kintstárból fizetessék ki a' még hátra lévő adósságok; és hogy az Országnak minden Osztályában hasonló jótétemény elközöltessék.

Magyar

sággal meg ígérték Pillnitzben az Arthesiai Grófnak, hogy készek fegyvert fogni a' Frantzia Királyért. — Az igaz, hogy megígérték. Erről másszor bővebben.

Magyar Ország.

A' *Budai* 'Sinatról, avagy Nemzeti Egyházi Gyülekezetéről, melyet most tartanak a' *Helv. Conf.* lévő *Evangelikusok*, következőképpen irt *Budáról* ezen hónapnak 25-dikén egygy igen érdemes *Hazafi*:

„Ezen folyó *September Hónapnak* 12-dik napja vala a' *Felső* által arra rendelve, hogy mind a' két *Conf.* lévő *Evangelikusok*, egygy ugyan *M. Gr. Brunsvik József*, másik pedig *M. Almási Pál* ő *Excel.* ájlik jelenlétében, *Nemzeti Egyházi Gyülekezetet* kezdjenek tartani; de sok elő fordúlt akadályok miatt, a' 12 dik és 13-dik napokon hozzá nem kezdhettek, hanem az első öfzve-ülés 14-diken esett meg. Ezen napon már reggeli tizedfél órakor, többnyire minden rendszerént való *Küldöttek*, 's azokon kívül is feles számú *Egyházi és Világi Urak* a' *Budai Várban*, az *Ország' Házának* egy szobájában, melly e' végre a' *Felső*ségtől által engedtetett, öfzve gyültek, és várták a' négy *Fő Kurátornak*, 's négy *Püspöknek* bé-érkezését, a' kik az alatt, többekkel egygyütt, előre külön a' rendtartásokról tanátskoznak; bé-érkezhén tehát azok is (az egygy *Fő Kurátoron* *M. Gr. Teleki József* Uron kívül, a' ki még akkor jelen nem vala, 's még most sintsen), *M. Gr. idösb Rádai Gedeon* Ur, mint leg öregebb *Fő Kurátor*, röviden elő befzélle az öfzve-gyülésnek tzielját, és azt, hogy mivel az öfzve-üléseknek *Kir. Biztos'* jelenlétében kellene tartattatni, azért illendő volna, hogy *K.B. ő Excellentiájának* közföntésére, és bé-hívására egy *Deputáció* küldettnék; a' minthogy mindjárt ki is rendeltettek négy *Egyházi*, és négy *Világi Renden* lévő *Urak*, a' kik ő *Excellentiájához* menjenek; mihelyt pedig ezek el-mentek, ismét más hasonló számból álló *Deputáció* rendeltetett, a' kik ő *Excellentiáját* az *Ország-Háza'*

ka.

kapujában tisztesen el-fogadják, 's bé-kísérik: addig pedig az öfzve-gyűltt T.T. Sokaság semmihez sem fogott.

Viliza érkezvén tehát a' Kir. Bíztoſ Urhoz küldetett Követség, hírül hozá, hogy kedvesen vette ő Excell. ja a' köfzöntést, és mindjárt meg fog jelenni; el-érkezvén pedig, a' másik arra rendeltt Deputátzió által tisztesen el-fogadtatott, és bé-vezettetett: 's a' Palotában a' hofszú asztalnak felső végenél egy kis asztal úgy lévén helyheztetve, hogy az mind a' hofszú, mind az annak véginél kereftben feküvő asztalnál egy kevésſſel fellyebb esett, ott jobb kéz felől le-ülttetetett, úgy hogy a' majd válaſztatándó Elölülönök jobb keze felől essen, de azzal egy lineában.

Mihelyt ezen ki mutatott helyet a' K. Bíztoſ Úr ő Excel. ja el foglalta, mindjárt (hogy a' Tanátskozás az Isten neve' segítségül hívásán kezdődjön) minden egyéb dolgoknak félre-tételével, el kezdette a' Gyülekezet énekelni azt a' Ditséretet: *Jövel Szent Lélek Úr Isten;* és az el énekelteſtven, Föti. Szalai Sámuel Úr, mint leg öregebb Püſpök, eggy igen ſzép, és jó hofszú Imádságot mondott, a' moſtani ſzent alkalmatoſſághoz képeſt; annak végeztével pedig iſmét éneklés tartatott, 's a' Sz. Dávid' 'Soltáriból ez: *Naphoz napok adaſſanak a' Királynak 's a' t. el-énekelteſt.*

A' ſzent tzeremoniának végeztével, a' Kir. Bíztoſ Úr ő Excell. ája eggy igen ſzép Magyar folyó Beſzédet mondott, a' mellyben a' T. 'Sinatot is nagy illendöſéggel köfzöntötte, 's maga moſtani hivatalát is a' Gyülekezetnek tudtára adta, (noha már annak előtte a' F. Kir. Rendelést párban M. Gr. Rádai Gedeon Úrnak által küldötte, és azt tit. Gróf Úr az alatt, míg a' Követség a' Kir. Bíztoſnak köfzöntésére oda járt, tudóſítáſ végett el is olvastatta). Ő Excel. jának Beſzéd jére, fontos Magyar Beſzéddel meg felelt a' má
em-

említett leg idősebb Kurátor Gr. *Rádai*, és ez a felelet is meg tétetődván, 's a' két Belzéd *Ellyen* kiáltásokkal végeződván, a' F. Kir. Rendelést a' maga valóságában (in originali) által adta a' K. Biztos Úr, 's az el olvastatván, egyfzersmind Elölülőül köz - akarattal M. Gr. *Teleki József* Úr, míg pedig ez meg érkezne, sokszor tisztelt M. G. *Rádai* választatott; Notáriusoknak pedig a' Világi Rendből: M. *Pogány Lajos* Adminisztrátor, és *Szilasi József* Urak; a' Papi Rendből pedig Tisz. *Kármány József* Úr. Ezzel osztán a' tanátskozáshoz fogott a' 'Sinat, munkálkodása' tárgyául tévén a' Felséghez nyújtott könyörgő Levélnek foglalját, és az azzal eggyező F. Rendelést.

Illendőnek tartotta leg először is a' *Budai T.* 'Sinat, hogy az Aug. Conf. lévő Atyafiak' T. 'Sinatját, (melly *Pestén* a' Ns Vármegye - Házánál ugyan ezen napon kezdette tanátskozását) arra rendelt jeles Követtség által meg közföntse; a' minthogy erre a' végre nyóltz érdemes Személyek, úgymint négy Egyházi, és négy Világi Urak ki is neveztettek, és el küldettek *Pestre*; az alatt pedig tanátskozás tartatott az eránt, hogy mivel a' két Vallástételt tartó Evan. Közönségeket, a' tudomány is ugyan, és a' külső rendtartások nagyobb részént, de kivált a' törvényes általom egyformákká tette, jó volna, a' mennyire lehet az Egyházi Igazgatásban, 's az az eránt szabattandó Törvényekben egymás között meg eggyezni; és jó előre a' Materiákat ki válogatni, hogy mitsoda dolgok volnának azok, a' melyekben egyik 'Sinat a' másikkal tellyesen meg eggyezhetne, és így egygyütt is munkálkodhatna; melyre nézve helyesnek találtatván, hogy ezt a' dolgot jó volna a' *Pesti* 'Sinattal, vagy annak arra rendelendő Deputátusaival egygyütt egyet értőleg próba alá venni; újabban egy Papi és egy Világi Személyből álló Követtség küldetett *Pestre*, mely meg jelentené, hogy jó volna mind a' két 'Sinatnak

nak bizonyos számú Személyeket kirendelni, a' kik határoznák meg a' Materiákat, a' melyekben egy-formálag, és eggyütt elegyessen lehesse dolgozni. El is ment ez a' Követség *Pestre*, de már a' *Pesti* 'Sinatot el-ofzolva találta; mert annak Tagjai, vévén a' *Budai* 'Sinat' köszöntését, hasonló Deputátziót küldöttek *Budra* a' vissza-köszöntés végett, 's azonnal a' Gyűlésből eltávoztak.

Meg tévén tehát a' most említett másod rend-béli *Budai* Követség a' maga jelentését, hogy hijjába járt, a' dolog más napra halasztatott; most pedig csak az határoztatott meg, hogy mivel sok részben nem jó volna mindeneknek személlý válogatás nélkül a' 'Sinati Gyűlésekbe bérjónni, és ott a' tanátskozásokat hallani; az oda nem tartozandók között pedig személlýbéli külömb-séget tenni bajos, és így leg jobb volna, a' Küldötteken kívül senkinek bé nem jóni: tehát kinek kinek Credentionálisa (Hit-Levele) visgáltallom-meg; a' minthogy erre a' végre rendeltetett is egy 8 személlýekből álló Deputátzió, a' kik még az nap a' valóságos és törvényes Küldötteket öfzve írják, 's ezzel a' Gyűlés el-ofzlott.

Másod napon tehát, úgymint 15-dik napján a' fenn említett Hónapnak öfzve seregelvén ismét a' Gyülekezett a' ki-rendeltt Helyre, a' tegnapi ki-rendeltt, de hijjába járt két személlýből álló Deputátzió még két személlýekkel szaporítottatott, és *Pestre* által küldetett, hogy az öfzve-eggyezés-ről hirt vinne, és egyfzersmind jelentenő azt is, mitsoda gondolattal vagyon a' *Budai* 'Sinat arról, hogy kik lehetnek jelen, és kik nem a' Gyűlések-ben? addig pedig, míg ezek követtségeket elvégeznék, bé mutatta maga munkáját a' Kredentionálisok' meg-visgálásáról, az arra kirendeltt Deputátzió; melly bé mutatott munka mellé vala téve, 's el is olvastatott T. *Sinai Miklós* Úr' Kredentionálissa, mellyet adott ő Kegyelmének a'
De-

Debretzeni Traktus' Seniora T. Halmi Úr, más két *Tractualis Assessoroknak* is *Subscriptiojával*, de a' mellyet a' Deputátzió helyesnek, és bé-vehetőnek nem ítéltetett, mind azért, mert abban T. *Sinai Úr Superintendensnek* neveztetik; mind azért, mert azt a' *Debretzeni Traktus'*, törvénytelenül tartott Gyűlésből adta, 's a' *Superintendentzia'* akarátja 's tudta ellen nem is adhatta; 's más nyomos okokért; és ezen vélekedését a' Deputátciónak a' T. 'Sinat is helybe hagyta, és a' Kir. Biztos Úrnak meg-eggyezésével, az ellenkezések 's visszálkodások' el-kerüléséért, *Sinai Urat* a' Gyűlésbe való bé-jöhetéstől el-tiltotta, meg engedvén azonban azt, hogy az ötöt küldött *Traktusnak* törvénytelen tselekedetét írásban menthesse, 's mentiségét a' meg-halgatás végett bé-adhassa. A' több *Superintendentzidktól* választott, vagy jóvá hagyatott Küldötteknek pedig, a' zavarodás' el kerülése végett, a' 'Sinat' Vice-Notáriusla' nevével jelelt papirosok osztattak ki, a' mint az olyanoknak is, a' kik a' rendes Követeknek valami ok miatt történhető jelen nem lehetésekkori esetre előre a' *Supenrinten.* Gyűlésekben már ki valának nevezve.

A' *Pesti* 'Sinat, a' Követtséget atyafiságosan fogadta, és annak mind a' két tzikkelyére reá állott, mellyet így meg értvén a' *Budai* 'Sinat, azon tanátskozott, hogy hol legyenek ezek az elegyes öszve-ülések, *Pesten* e' vagy *Budán*; de arra ütött ki a' tanátskozás, hogy ezt leg jobb léfzen magokra a' deputáltt Személyekre bízni: a' minthogy azok olyan szépen öszve is eggyeztek, hogy az öszve-üléseket *Pesten* tartották, mint az Aug. Conf. lévők' 'Sinatja' helyén, Elöl-ülőnek pedig a' Helv. Conf. lévők' eggyik Deputátusát Kir. Tanátsos *Vai István Urat* választották.

A'

A' 'Sinatnak harmadik öszve-ülése Sept. 20-dik napján tartatott, mivel az Elegyes (Mixta) Deputátzió' munkálkodásának időt kellett en-
gedni. Ezen napon tehát bé mutatta a' nevezett Deputátzió a' maga munkáját, de annak meg-
vizsgálása addig el halasztatott, míg a' 'Sinatnak
eddig való *Protokolluma* előbb el-olvasatott,
melly tiszta, és ékes magyarsággal, 's egész
bővséggel vagyon írva. De bizonyos okok miá
Deákra is fordítottatik. A' *Protokollum*' el-olvasása
után, elő vétetett az Elegyes Deputátzió' mun-
kája, 's egy ideig tartó vetélkedés után az ha-
tározatott meg, hogy az, a' maga egész ki-ter-
jedésében most ne vizsgálassék, mivel úgy is új-
jabb és több Deputátziók fognak az ott ki tett
köz tanátskozás alá rendelt dolgokban munkál-
kodni; hanem a' közösen munkálhatóknak talált
Materiákat, az egész 'Sinat is olyanoknak ítél-
vén, meg határozatott, hogy öt rendbéli Depu-
tátziók rendeltessenek azoknak ki-munkálására,
úgy mint:

- 1.) *Az Ekklesiák' külső igazgatásáról, 's köny-
vek' vizgálásáról.*
- 2.) *Az Ekklesiai fenyítékről.*
- 3.) *A' Házasságot illető dolgokról.*
- 4.) *Az Oskolák' függéséről.*
- 5.) *A' Fundátziókról.*

Más nap, úgy mint Sept. 21-dikén tartatott
a' negyedik Ülés, melyben midőn a' most ki-
nevezett öt rendbéli Materiák' ki-dolgozására
nyóltz nyóltz Személyek, úgy mint négy Papi,
és négy Világiak rendeltettek 's választottak volna,
olly meg-határozással, hogy egy Követség ezt
a' végzést, a' ki-rendeltetteknek neveikkel egy-
gyütt vigye hírül a' *Pesti* 'Sinatnak, hogy az is a'
maga Választottjait nevezné ki ezen Elegyes De-
putátziókra; az alatt meg érkezék a' *Pesti* 'Sinat'
Követsége, hasonló jó indulatú izenettel, de a'
Ma-

Materiáknak nem éppen egyenlő fel-olvasásával, melyhez képest az a' válaszf adatott, hogy mindjárt fogja közleni akaratját, rendes Követség által a' *Budai 'Sinat* a' *Pestivel* — meg is lett az, és a' Követek el bocsáttatván, a' két 'Sinat mindenekben öszve eggyezett; a' *Pestiek* is rendelvén a' *Budai* mellé ötödik Deputátziót is. Míg ezen Követség *Pestre* járt

El olvastatott T. *Sinai* Úr' menttsége, és mivel az nem csak elégtelennek, hanem alkalmatlankodónak is, és ellenkezésekre tzelezónak ítéltetett; 's a' személly ellen is bizonyos ki fogások találtattak; ő Kegyelme a' Gyülekezetekbe járhatástól köz akarattal el-tilalmaztatott, — A' Gyűlés pedig el-olvasván az nap, az öt rendbéli Deputátziók munkákhoz fogtak, kik is mikor végzik dolgaikat, még nem tudatik. “

Pofon Vármegyéből ezt írja egy jó Barátunk: „Ígéretet tettem az Uraknak, hogy az itten megtelepedett Anabaptistákról (Új Keresztényekről) bővebben fogom tudósítani. Már tapogattam ki felölök némelly dolgokat, melyeket minél előbb meg fogok írni; hanem addig is kívántam közleni az itt következő Írást, melyet az említett Anabaptistáknál lévő Levélből irtam ki szóról szóra, betűről betűre:

„En *Székesi Gróf Bercsényi Miklós*, Nemes *Ungh Vármegyének* Feő Ispánnya, Méltóságos *Erdélyi Fejedelem Felső Vaddízi Rákóczi Ferencz*, és az Magyar — — — —

— — — — *Hadaknak* Feő Generalissa. Adom tudtára mindeneknek, az kiknek illik, ez Levelemnek rendiben. Hogy mivel *Szobotistyai, Lévárdi*, és *Szent Jánosi* Ujkeresztények hozzám folyamodván instáltak előttem, hogy tovább való bátorságos meg maradásokra, *Lévárdi* Residentiájokban protectionalis Levelemet ki adgyam ne-

nekiek. Kihez való képpest Instantiájoknak annuálván; az Hazánk 's Méltóságos Fejedelem Hűségében lévő Lovas és Gyalogh Tiszteknek, 's Köz Vitézleő Rendeknek serio hagyom, 's parancsolom, felől említett *Lévárdi*, nem különben *Szobotistyai*, és *Szent Jánosi* Ujkerefsztényeket személlyekben háborítani, residentiájokra hatalmassan menni, és ottan valamelly kárt tenni senki se mérészellyen. Másként a' ki ezen parancsolatom ellen cselekszik, kemény büntetésemet érdeméhez képpest el nem kerülí. *Præsentibus perlectis. Exhiben. restit. Nyittra* Várában die 30 Aprilis 1705.

G. B. Miklós m. p. (L. S.)

Ujkerefsztényeknek *Lévárdi*
házokra protectionalisok."

A' Békeffégről.

Már megint bajjal viselős Hadaknak
Tűzzel ostromló veszedelme múlik,
Múlik a' dörgő tsata, 's a' setétes
Gondok oszolnak.

Már megint vérrel be-borúltt Egünknek
Tízta fénnyében ki-derül világa.
Bánatos Népünk! kiesebb napoknak
Bátran örülhetz!

A' Barátságos Feleket keserves
Perre lázzalzó dühös Ifen-Alszony,
'S minden ármányos pereputtya el-tünt
Vissza pokolba.

A' komor gyászból ki-feselt az áldott
Békeség *), 's kedves patyolat ruhával

Vett

*) *En, a' Békeséget egy s-el irom, Rajnis-ként.*

Vett fel inneplőt, 's olaj-ág borostyánt
Tüze fejére.

Jertek el-pufztúlt mezeinkre édes
Mieink! jertek gyepes hönnyotokba,
'S álljatok félben maradott barázdák'
Rendibe villza.

Szép takarmánytok', kit az Égi áldás
Méhíből földnek ki-tsirázni enged,
A' rabló *Khámnak* nem emészti durva
Kénye nagy ingyen.

Jertek élesztő *Helikon'* Lakói!
— A' kiket *Mársnak* sem ijeszthetett el
Kénköves lángú zivatarja tsendesb'
Pállya-futástól —

Kintses elmétek' betses érdemével
Gazdagítsátok meg-apadtt Hazátok',
Hadd tapasztalhasssa mi édes a' szent
Béke' gyümöltse.

Oh maradj — Menyből adatott ajándék —
Békeség vélünk! Te pedig kegyetlen
Háború tőlünk örökön — te Isten'
Ostora — vessz el!

Bertits Ferentz.

*
**

*
**

*
**

Küldjük az *aa* árkust, az Ország-Gyűlése' Hi-
storijához tartozó Aktákból.

Költ *Bétsben*, Szeptembernek 30-dik napján,
1791-dik esztendőben.

ként. Nem tudom, mit ítélnék mások, és majd
az új *Grammatika*?